אוקטובר 2026

קול קורא לאיתור גוף מחקר למחקר מלווה

לכניסתן לתפקיד של הרפרנטיות המחוזיות במסגרת מיזם מישרים

מטה מיזם מישרים מזמין גופי מחקר והערכה להגיש הצעות לביצוע מחקר מלווה בשנת הלימודים תשפ"ז, שיתמקד בשנת ההפעלה הראשונה של מנוף שינוי חדש במיזם - הרפרנטית המחוזית, ויתייחס גם להפעלת הוועד המנהל הבית ספרי, מנוף שינוי חדש נוסף, אשר אותו מתכללת הרפרנטית המחוזית.

א. רקע

מיזם מישרים הוא מיזם משותף של משרד החינוך, קרן דל ועמותת מתן (המתוקצבת לעניין זה ע"י קרן יד הנדיב), שמטרתו הסרת חסמים מערכתיים קריטיים להצלחתם של בתי ספר יסודיים תת־משיגים המשרתים אוכלוסיות מרקע של עוני והדרה ויצירת תהליכי שיפור מואצים ב־72 בתי ספר מרקע זה. במודל ההפעלה המעודכן, הנכנס לתוקף בשנת הלימודים תשפ"ז, יתווספו למיזם שני מנופי שינוי חדשים ומשלימים:

- **הרפרנטית המחוזית** היא דמות מחוזית־מתכללת, הממוקמת ארגונית במחוז ופועלת תחת הכוונה מקצועית של מטה המיזם. תפקידה לסנכרן את פעילות המיזם ברמת המחוז בין בתי הספר, הפיקוח, האגף לחינוך יסודי, הרשות המקומית, הארגון המלווה ומטה מישרים; להחזיק תמונת מצב מחוזית ולהניע הסרת חסמים; ולתווך ידע דו־כיווני בין המחוז לבין מטה המיזם.
- **הוועד המנהל הבית ספרי** הוא מנגנון רב־שותפי אשר יוקם בכל בית ספר במיזם, ויחליף כל מנגנון תיאום ובקרה אחר. הרכבו - הרפרנטית המחוזית כמתכללת, מנהל/ת בית הספר והצוות המוביל, מפקח/ת בית הספר, נציגי הרשות המקומית ונציגי הארגון המלווה (ובשנים הבאות גם נציגי הורים). תפקידיו העיקריים יהיו אישור תכנית העבודה השנתית, מעקב ובקרה אחר יישומה על בסיס נתונים, והסרת חסמים מערכתיים לטובת שיפור תנאי ההצלחה של בית הספר.

בשנת תשפ"ז יפעלו שש רפרנטיות בשישה מחוזות, אשר יהיו אחראיות יחד על 22 בתי ספר - 12 בתי ספר הנכנסים למחזור החדש ו-10 בתי ספר שסיימו את הליווי במודל ההפעלה הקודם. מספר בתי הספר צפוי לגדול בהדרגה במחזורים הבאים עד ל־72.

עד כה התקיימו במטה המיזם תהליכי למידה נרחבים, מהשטח ומספרות המחקר, על אודות מנופי שינוי אלו, לקראת תחילת פעילותם. תשפ"ז תהיה השנה הראשונה לפעילותן של הרפרנטיות המחוזיות, ומכאן הצורך

בתשתית שיטתית ללמידה מן המפגש עם המציאות, בזמן אמת ולקראת כניסת בתי ספר נוספים בשנים הבאות.

ב. מטרות המחקר המלווה

המטרה הראשית הינה יצירת ידע מעשי על תנאי ההצלחה של תפקיד הרפרנטית המחוזית ושל הוועד המנהל הבית ספרי בשנת ההפעלה הראשונה, מתוך מודלי הפעולה השונים שייצרו הרפרנטיות במחוזות השונים והוועדים הבית ספריים בפעולתם, לצורך דיוק מתמשך של מנופי שינוי אלה לקראת התרחבות המיזם. המחקר המבוקש הוא מחקר איכותני מלווה ומעצב (formative).

<u>בתוך כך:</u>

הבנת התפקיד בפועל והתמקמותו במרחב המחוזי

תיעוד וניתוח של האופן שבו מתעצב תפקיד הרפרנטית המחוזית בשנת ההפעלה הראשונה: אילו פעולות ושגרות עבודה היא מבצעת בפועל, כיצד היא מתמקמת ביחס להנהלת המחוז, לפיקוח, לרשות המקומית, לארגון המלווה, לבית הספר ולמטה מישרים, ומהם גבולות התפקיד והמנדט של הרפרנטית. במסגרת זו ייבחנו בין היתר הציפיות המרכזיות של כל אחד מהגורמים מהרפרנטית, האתגרים המרכזיים ומוקדי החיכוך העולים בתפקיד, התנאים המסייעים להתמודדות עמם ופערים אפשריים בין הגדרת התפקיד הכתובה לבין יישומה.

זיהוי צורכי הרפרנטיות ובחינת מענה הליווי שהן מקבלות

עמידה על הצרכים המקצועיים, הארגוניים והרגשיים של הרפרנטיות בשנתן הראשונה, ובחינת המידה שבה הליווי, ההכשרה והשגרות שמעמיד להן מטה מישרים עונים על צרכים אלה. למטרה זו ערך תפעולי מיידי: הממצאים נועדו לאפשר למטה לכוונן את הליווי במהלך השנה עצמה, על בסיס נקודת מבט חיצונית וניטרלית.

למידה על הוועד המנהל הבית ספרי כמנגנון חדש

בחינת אופן כניסתו לפעולה של הוועד המנהל בשנתו הראשונה: מי מגיע בפועל, במה עוסקים הדיונים, באיזו מידה הם נשענים על נתונים ועל הישגי תלמידים, וכיצד מתקיימת ההבחנה בין התוויית מדיניות ויעדים לבין ניהול שוטף. במסגרת זו ייבחנו גם מודלים מתהווים לפעולת הרפרנטית המחוזית כמתכללת של הוועדים, והאופן שבו הוועד מתפקד כמנגנון עבודה המקדם החלטות, מעקב והסרת חסמים.

בחינת נקודות המבט על הערך שמייצרים שני המנופים

איסוף נקודות מבט שונות – רפרנטיות, מנהלי בתי ספר, מפקחות, גורמי מחוז ורשות, ארגונים מלווים - על התועלת שמייצרים הרפרנטית המחוזית והוועד עבור בתי הספר ועבור המערכת. בכלל זה ייבחנו, בין היתר,

צמצום כפילויות ועומס, תרומה לעבודת מנהלי בתי הספר, שיפור שיתוף הפעולה בין מטה המיזם לפונקציות השונות במחוז וחסמים שנותרים על כנם. השאלות ינוסחו ברמת המהלך והמנגנון ולא ברמת בעל התפקיד.

בניית תשתית ידע להתרחבות ולהמשכיות

הפקת מסקנות והמלצות אופרטיביות לגבי הגדרת התפקיד של הרפרנטית המחוזית, תכניות ההכשרה ושגרות העבודה הרצויות של הרפרנטיות ושל הוועדים הבית ספריים, לקראת כניסתם של מחזורי בתי הספר הבאים. בכלל זה, יתועד אופן התפתחות התפקיד לאורך השנה בזמן אמת, ויוצעו רכיבי מדידה שיוכלו להיטמע בכלים הקבועים של המיזם ולאפשר מעקב רב־שנתי אחר אפקטיביות המנגנונים.

ג. אוכלוסיית המחקר

להלן האוכלוסיות שמטה המיזם רואה כרלוונטיות. היקף הפנייה לכל אחת מהן, אופן הדגימה ואיזון המשאבים ביניהן הם חלק ממה שמתבקש בהצעה. ככל שהמציעים מעוניינים להציע אוכ' מחקר נוספות יש לפרט בהצעה.

- רפרנטיות מחוזיות - כלל שש הרפרנטיות.
- בתי ספר - כלל בתי הספר בהם פועלות הרפרנטיות המחוזיות. במידה והדבר לא יתאפשר מסיבות שונות, ייבחר מדגם של בתי ספר, שייבחר בשיתוף עם מטה המיזם לייצוג השונות הרלוונטית: בית ספר ממחזור הכניסה החדש מול בית ספר שסיים ליווי, פריסה גאוגרפית, מגזר, ותק המנהלת ועוד. בכל בית ספר נדרשת נגיעה במנהל/ת, במפקח/ת, בנציג הארגון המלווה ובנציג הרשות.
- גורמי מטה ומחוז – נציגים נבחרים לפי רלוונטיות למחקר.

ד. דגשים מתודולוגיים למחקר

על ההצעה להציג מערך מחקר איכותני, מלווה ומעצב, ההולם את מטרות המחקר ואת שנת ההפעלה הראשונה של תפקיד הרפרנטית המחוזית והוועד המנהל הבית-ספרי. במסגרת זו, יש להתייחס בין היתר לדגשים הבאים:
שילוב בין נקודות מבט וסוגי נתונים - במסגרת המחקר נדרש הגוף החוקר לייצר שילוב בין נקודות מבט של מחזיקי עניין שונים ובין סוגי נתונים שונים, לרבות חומרים ומסמכים קיימים של המיזם (תכניות עבודה בית ספריות, פרוטוקולים ותוצרים של הוועדים המנהלים, תיעוד שגרות העבודה של הרפרנטיות ותוצרי מנגנוני הלמידה הפנימיים), שיועמדו לרשות הגוף החוקר בתיאום עם מטה המיזם.
מעקב לאורך זמן אחר התפתחות התפקיד והמנגנונים - מאחר שמדובר בשנת ההפעלה הראשונה של התפקיד והמנגנונים החדשים, על מערך המחקר לכלול רכיב אורכי שיאפשר לעקוב אחר התפתחות תפיסת תפקיד הרפרנטית, שגרות העבודה, הממשקים, החסמים והתנאים המסייעים לאורך השנה. על ההצעה לפרט

כיצד ייאסף מידע במספר נקודות זמן, וכיצד ינותחו שינויים ודפוסים מתפתחים בין תחילת השנה, שלבי הביניים וסופה.

תצפיות בזירות פעולה מרכזיות - על ההצעה לכלול התייחסות לתצפיות או השתתפות מחקרית בזירות פעולה מרכזיות של התפקיד, ובפרט במפגשי הוועד המנהל הבית-ספרי. לכל הפחות, נדרשת השתתפות במפגש ועד מנהל בית-ספרי אחד עם כל אחת משש הרפרנטיות, במטרה ללמוד על אופן פעולת המנגנון, תפקיד הרפרנטית כמתכללת, דפוסי השיח, השימוש בנתונים, קבלת ההחלטות והמעקב אחריהן.

סנכרון עם מנגנוני הלמידה הפנימיים של המיזם - מטה המיזם יהיה שותף באופן מלא בגיבוש שאלות המחקר ובאישור הכלים טרם יציאתם לשדה, ויקיים עם הגוף החוקר פגישות עבודה קבועות לאורך השנה. כמו כן, יש לקחת בחשבון כי במקביל לעבודת המחקר במסגרת קול קורא זה, תתכן גם הפעלת מנגנוני למידה פנימיים של המיזם, אשר תסונכרן עם עבודת המחקר.

ה. אתיקה ושמירת מידע

אתיקה ואנונימיות - לאור מספרם הקטן של נושאי תפקיד ייחודיים, ובכללם שש הרפרנטיות המחוזיות, לא ניתן להבטיח אנונימיות מלאה במחקר. על ההצעה לפרט כיצד תתקבל הסכמה מדעת וכיצד ידווחו הממצאים ברמת המנגנון והמהלך ולא ברמת בעל התפקיד. דיווח שעלול לאפשר זיהוי של משתתף יובא לידיעתו טרם פרסומו.

אבטחת מידע ופרטיות - נתוני המחקר, לרבות הקלטות ותמלילים, יישמרו בתשתית מאובטחת של הגוף החוקר, הגישה אליהם תוגבל לחברי צוות המחקר בלבד ולא יועברו לצד שלישי ללא אישור מראש ובכתב של מטה המיזם.

ו. לוח זמנים ואבני דרך

אבן דרך	מועד
בחירת הגוף המבצע	נובמבר 2026
התחלת עבודה	דצמבר 2026
אישור המודל הלוגי, שאלות המחקר וכלי המחקר על ידי מטה המיזם	ינואר 2027
הגשת דוח ממצאי ביניים והמלצות לשיפור תהליכי עבודה	מרץ 2027
השלמת עבודת המחקר בשטח	סוף יוני 2027
הגשת דוח מסכם, מסמך המלצות אופרטיביות והצגת ממצאים בפני מטה המיזם ושותפיו	אוגוסט 2027

ז. תוצרי המחקר

על ההצעה לפרט את התוצרים המוצעים ואת מועדיהם. לכל הפחות יידרשו התוצרים הבאים:

דוח ביניים - יוגש בפברואר 2027 ויכלול ממצאים ראשוניים, המלצות אופרטיביות מיידיות והמתוכנן להמשך המחקר.

דוח מסכם - יוגש באוגוסט 2027 ויכלול תקציר מנהלים בהיקף של עד עמוד, רקע ומסגרת מושגית, תיאור השיטה (מערך המחקר, הדגימה, הכלים, הליך המחקר ושיטת הניתוח), ממצאים, דיון, מסקנות והמלצות, ונספחים ובהם כלי המחקר ששימשו בפועל.

מסמך המלצות אופרטיביות - מסמך קצר בהיקף של כ-5 עד 10 עמודים, העומד בפני עצמו, ובו המלצות ליישום הנוגעות להגדרת התפקיד, להכשרה, לשגרות העבודה ולתנאי ההצלחה לקראת כניסת מחזורי בתי הספר הבאים.

מצגת מסכמת להצגת ממצאים - והצגתה בפני מטה המיזם ושותפיו. בנוסף, ולפי בקשת המטה, יוצגו הממצאים בעד שתי הזדמנויות נוספות בפורומים שיקבע המטה.

כל תוצר מוגש יעמוד בפני עצמו ולא כחלק מתוצר קודם או אחר.

אישור כל אבן דרך מותנה בהגשת התוצרים שהוגדרו לה ובבחינתם ואישורם על ידי מטה המיזם, והתשלום בגינה ייעשה לאחר אישור זה. מטה המיזם רשאי להעיר על התוצרים, והגוף החוקר יעדכן אותם בהתאם; התוצר יחשב כסופי לאחר קבלת תוצר מוגמר, לאחר קבלת והטמעת כלל ההערות. המלצות שהגוף החוקר יבחר שלא לאמץ ינומקו בכתב.

התשלום הינו בכפוף לביצוע בפועל.

ח. הגשת הצעות

על ההצעה להציג מערך מחקר שלם, המבוסס על מטרות המחקר שתוארו לעיל. ההצעה תכלול:

1. **תפיסת המחקר של המציע** - כיצד המציע מתרגם את מטרות המחקר לשאלות מחקר, ומהו ההיגיון המקשר בין השאלות לבין המערך המוצע. יש להתייחס לעקרונות המנחים לביצוע המחקר. יודגש כי נדרש שלב ראשון של גיבוש מודל לוגי לעבודת הרפרנטית המחוזית והוועדים הבית ספריים כבסיס להגדרת שאלות המחקר ובניית הכלים (קיימת תשתית לכך במיזם).
2. **מערך המחקר וכלי ההערכה** - פירוט שיטות האיסוף המוצעות, סוגי הכלים והיקפם, זירות ההתבוננות שייכללו ואופן בחירתן. יש לפרט אילו מן האוכלוסיות שבסעיף ג' ייכללו ובאיזה היקף, וכיצד יובטח ריבוי הפרספקטיבות. כמו כן, יש להתייחס לסוגיות אתיות של איסוף המידע במסגרת המחקר.

3. **תוצרים** - פירוט התוצרים המוצעים, מועדיהם ותכולתם, בהתאם לאבני הדרך שבסעיף "לוח זמנים ואבני דרך" ולדרישות שבסעיף "תוצרי המחקר".
4. **צוות המחקר** - זהות וציון מומחיות של החוקר/ת המוביל/ה ושאר חברי הצוות ככל שיש כאלו, היקף הזמן שיוקדש למחקר בפועל, וקורות חיים תמציתיים.
5. **ניסיון רלוונטי** - תיאור 3-5 עבודות קודמות רלוונטיות, ממהלך 5 השנים האחרונות, בצירוף דוגמה אחת לתוצר מחקר או הערכה שהופק על ידי המציע. תיאור העבודות הקודמות יבוצע במבנה הבא:

מזמין העבודה	נושא העבודה	תיאור העבודה שבוצעה על ידי המציע, בדגש על תהליכי מחקר דומים לנדרש בקול קורא זה	שנים בהם בוצע המחקר

6. **הצעת מחיר** - תמחור מפורט בפילוח לתוצרים ולאבני הדרך, כולל מע"מ.
7. **ממליצים** - שמות ופרטי קשר של שני ממליצים אשר עבורם ביצע המציע עבודות דומות.

היקף ההצעה לא יעלה על 6 עמודים, ללא קורות חיים ודוגמת התוצר.

ט. הליך הבחינה וקריטריונים לשיפוט ההצעות

ההצעות ייבחנו על ידי מטה המיזם בשלושה שלבים. כל שלב מנוקד בפני עצמו, ומעבר לשלב הבא מותנה בעמידה בסף שנקבע לשלב הקודם.

שלב א' - בדיקת עמידה בדרישות ההגשה

בשלב זה תיבדק עמידת ההצעה בדרישות ההגשה:

- הגשה במועד שנקבע - עד ליום 29.10.26 בשעה 14.00;
- הצעה הכוללת את כל הרכיבים המפורטים בסעיף ח' "הגשת הצעות" ובהיקף שנקבע;
- עמידה בתקרת התקציב;

- היעדר ניגוד עניינים בין העבודה נשוא קול קורא זה לבין התקשרויות אחרות של המציע עם מטה המיזם, עם משרד החינוך או עם שותפי המיזם.

הצעה שלא תעמוד בתנאים אלה לא תועבר לשלב הבא.

שלב ב' - הערכת איכות ההצעה

ההצעות שעמדו בשלב א' ייבחנו על ידי צוות מטה המיזם ונציגת לשכת המדענית הראשית של משרד החינוך על פי הקריטריונים ובמשקלות הבאים:

- איכות מתודולוגית של ההצעה – 30%
- איכות תפיסת המחקר והלימה למטרות המחקר ולשאלות הלמידה כפי שהוגדרו בקול קורא זה – 20%
- פוטנציאל התוצרים לשמש את מטה המיזם ושותפיו לצורך דיוק מנופי השינוי - 20%
- הרכב צוות המחקר וניסיונו הרלוונטי, לרבות היכרות עם מערכת החינוך ועם עבודת מטה-מחוז, והיקף הזמן שיוקדש למחקר בפועל - 20%
- סבירות תמחור ההצעה ביחס לתכנית העבודה – 10%

הצעה שלא תגיע לציון 70 בשלב זה לא תועבר לשלב הבא. מטה המיזם רשאי לפנות למציעים בבקשת הבהרות במהלך הבדיקה, וכן לפנות לממליצים שצוינו בהצעה.

מטה המיזם רשאי לגרוע עד 15 נקודות מציונו של מציע שביצע בעבר עבודה עבור המיזם, עבור משרד החינוך או עבור אחד משותפי המיזם ולא עמד בסטנדרטים המקצועיים הנדרשים, או שבפניה אל הממליצים שצוינו בהצעה ניתנה עליו חוות דעת שלילית.

שלב ג' - ראיון

מציעים שהצעתם עברה את שלב ב' יוזמנו לראיון שבו ייבחנו, בין היתר, עומק ההיכרות עם שדה המחקר, הבנת הצורך במחקר ואופן ההתמודדות עם סוגיות שעלו בהצעה. הציון הסופי יורכב מ-70% ציון שלב ב' ומ-30% ציון הראיון.

י. תקציב, הגשה ותנאים כלליים

- יתקבלו הצעות עד לסך של 150,000 ש"ח, כולל מע"מ ככל שחל, עבור מלוא היקף העבודה בשנת תשפ"ז.
- **מועד הגשה: עד ליום 29.10.26 בשעה 14.00, לכתובת המייל office@meisharim.org.il**
- **שאלות הבהרה: ניתן לשלוח עד ליום 21.10.26 לכתובת המייל שלעיל.** תשובות יפורסמו באתר האינטרנט של מישרים: https://www.meisharim.org.il/

- הליך זה אינו מהווה מכרז ואינו כפוף לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992. מטה המיזם רשאי לשנות או לבטל את ההליך בכל עת, ואינו מתחייב לקבל הצעה כלשהי. משתתפים לא יהיו זכאים להחזר הוצאות בגין השתתפותם.
- הפעילות הנ"ל כפופה לקיום ואישור תקציב.
- כל תוצרי המחקר, לרבות הכלים והנתונים המצטברים, יהיו קניינו של מטה המיזם.